



บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

สรุปผลการวิจัย

วัตถุประสงค์ของการวิจัยครั้งนี้ เพื่อประเมินและเปรียบเทียบโปรแกรมผลศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษาของรัฐกับโรงเรียนมัธยมศึกษาของเอกชนในภาคตะวันออกเฉียง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ หัวหน้าหมวดพลานามัยหรือผู้ที่ได้รับมอบหมายของโรงเรียนมัธยมศึกษาเอกชนในภาคตะวันออกเฉียงจำนวนทั้งสิ้น 6 คน และกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยคือ หัวหน้าหมวดพลานามัยหรือผู้ที่ได้รับมอบหมายจากโรงเรียนมัธยมศึกษาของรัฐในภาคตะวันออกเฉียงจำนวนทั้งสิ้น 64 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ใช้แบบประเมินคุณภาพโปรแกรมผลศึกษาสำหรับโรงเรียนมัธยมศึกษาที่ชาญชัย ขอบธรรมสกุล ได้พัฒนาขึ้น เมื่อปี พ.ศ. 2537 ประกอบด้วย

1. แบบบันทึกข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับโปรแกรมผลศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา
2. แบบสำรวจข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับโปรแกรมผลศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา
3. แบบสัมภาษณ์หัวหน้าหมวดวิชาพลานามัยเกี่ยวกับโปรแกรมผลศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา
4. แบบประเมินโปรแกรมผลศึกษาสำหรับโรงเรียนมัธยมศึกษา

นำเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยไปเก็บรวบรวมข้อมูล ได้รับข้อมูลกลับคืนมาจากประชากรในโรงเรียนมัธยมศึกษาของเอกชน จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 100.00 และกลุ่มตัวอย่างจากโรงเรียนมัธยมศึกษาของรัฐจำนวน 64 คน คิดเป็นร้อยละ 100.00 รวมทั้งสิ้น 70 คน คิดเป็นร้อยละ 100.00 หลังจากนั้นนำข้อมูลไปวิเคราะห์ด้วยวิธีการทางสถิติ

ผลการวิจัยพบว่า

1. จำนวนโรงเรียนในการวิจัยครั้งนี้มีทั้งสิ้น 70 โรงเรียนคิดเป็นร้อยละ 100.00 จากจำนวนโรงเรียนทั้งสิ้น 70 โรงเรียน แบ่งออกเป็น
 - 1.1 โรงเรียนมัธยมศึกษาของรัฐจำนวน 64 โรงเรียน แบ่งตามขนาดโรงเรียน ได้ดังนี้ คือ
 - 1.1.1 โรงเรียนขนาดกลางจำนวน 37 โรงเรียนคิดเป็นร้อยละ 57.82
 - 1.1.2 โรงเรียนขนาดใหญ่จำนวน 18 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 28.12
 - 1.1.3 โรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษจำนวน 9 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 14.06
 - 1.2 โรงเรียนมัธยมศึกษาเอกชนมีทั้งสิ้น 6 โรงเรียน แบ่งตามขนาดโรงเรียน ได้ดังนี้
 - 1.2.1 โรงเรียนขนาดกลาง จำนวน 5 โรงเรียนคิดเป็นร้อยละ 83.33
 - 1.2.2 โรงเรียนขนาดใหญ่ จำนวน 1 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 16.67
2. ค่าเฉลี่ยของคะแนนการประเมินโปรแกรมพลศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษาของรัฐ เมื่อนำไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์ทั่วประเทศ และ เกณฑ์ของภาคตะวันออกเฉียงเหนือในแต่ละด้านและรวมทุกด้าน แบ่งตามขนาดโรงเรียนได้ดังนี้
 - 2.1 โรงเรียนขนาดกลาง มีค่าเฉลี่ยของคะแนนการประเมินโปรแกรมพลศึกษา ด้านการเรียนการสอนพลศึกษาในชั้นเรียน ด้านครูพลศึกษา ด้านการบริหารงานหมวดวิชาพลศึกษามัย ด้านการแข่งขันกีฬาภายในโรงเรียน ด้านการแข่งขันกีฬาระหว่างโรงเรียน ด้านการจัดและบริหาร วัสดุอุปกรณ์สถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวกทางพลศึกษา และรวมทุกด้านเท่ากับ 56.59, 36.32 49.29, 42.10, 33.62, 34.29 และ 252.21 ตามลำดับ และเมื่อนำคะแนนการประเมินไป เทียบกับระดับคุณภาพโปรแกรมพลศึกษาตามเกณฑ์ทั่วประเทศ พบว่าส่วนใหญ่อยู่ในระดับปานกลาง ยกเว้นด้านครูพลศึกษาและด้านการแข่งขันกีฬาภายในโรงเรียนอยู่ในระดับต่ำ รวมทุกด้านอยู่ใน ระดับปานกลาง และเมื่อเทียบกับเกณฑ์ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือพบว่าอยู่ในระดับปานกลาง และรวมทุกด้าน อยู่ในระดับปานกลางเช่นกัน

2.2 โรงเรียนขนาดใหญ่ มีค่าเฉลี่ยของคะแนนการประเมินโปรแกรมพลศึกษา ด้านการเรียนการสอนพลศึกษาในชั้นเรียน ด้านครูพลศึกษา ด้านการบริหารงานหมวดวิชาพลานามัย ด้านการแข่งขันกีฬาภายในโรงเรียน ด้านการแข่งขันกีฬาระหว่างโรงเรียน ด้านการจัดและบริหาร วัสดุ อุปกรณ์ สถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวกทางพลศึกษาและรวมทุกด้านเท่ากับ 56.33, 31.83, 55.72, 43.38, 36.66, 39.27 และ 263.19 คะแนนตามลำดับ เมื่อนำคะแนนการประเมินไปเทียบกับระดับคุณภาพโปรแกรมพลศึกษาตามเกณฑ์ทั่วประเทศ พบว่า ส่วนใหญ่อยู่ในระดับปานกลาง ยกเว้นด้านครูพลศึกษาและด้านการแข่งขันกีฬาภายในโรงเรียนอยู่ในระดับต่ำ รวมทุกด้านอยู่ในระดับปานกลางและเมื่อเทียบกับเกณฑ์ภาคตะวันออกเฉียงเหนือพบว่าอยู่ในระดับปานกลาง และรวมทุกด้านอยู่ในระดับปานกลางเช่นกัน

2.3 โรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ มีค่าเฉลี่ยของคะแนนการประเมินโปรแกรมพลศึกษา ด้านการเรียนการสอนพลศึกษาในชั้นเรียน ด้านครูพลศึกษา ด้านการบริหารงานหมวดวิชาพลานามัย ด้านการแข่งขันกีฬาภายในโรงเรียน ด้านการแข่งขันกีฬาระหว่างโรงเรียน ด้านการจัดและบริหารวัสดุอุปกรณ์สถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวกทางพลศึกษา และรวมทุกด้านเท่ากับ 52.55, 43.55, 58.00, 46.66, 38.88, 46.88 และ 286.52 คะแนนตามลำดับ เมื่อนำคะแนนการประเมินไปเทียบกับระดับคุณภาพโปรแกรมพลศึกษาตามเกณฑ์ทั่วประเทศ พบว่าอยู่ในระดับปานกลาง รวมทุกด้านอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อเทียบกับเกณฑ์ภาคตะวันออกเฉียงเหนือพบว่า ส่วนใหญ่อยู่ในระดับปานกลาง ยกเว้นด้านครูพลศึกษาอยู่ในระดับสูง และรวมทุกด้านอยู่ในระดับสูง

3. ค่าเฉลี่ยของคะแนนการประเมินโปรแกรมพลศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษาเอกชนในแต่ละด้านและรวมทุกด้าน

3.1 โรงเรียนขนาดกลาง มีค่าเฉลี่ยของคะแนนการประเมินโปรแกรมพลศึกษา ด้านการเรียนการสอนพลศึกษาในชั้นเรียน ด้านครูพลศึกษา ด้านการบริหารงานหมวดวิชาพลานามัย ด้านการแข่งขันกีฬาภายในโรงเรียน ด้านการแข่งขันกีฬาระหว่างโรงเรียน ด้านการจัดและบริหาร วัสดุ อุปกรณ์ สถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวกทางพลศึกษา และรวมทุกด้านเท่ากับ 59.60, 44.00, 61.20, 43.80, 32.60, 37.00 และ 278.20 คะแนนตามลำดับ เมื่อนำคะแนนการประเมินไปเทียบกับระดับคุณภาพโปรแกรมพลศึกษาตามเกณฑ์ทั่วประเทศ พบว่าส่วนใหญ่อยู่ในระดับปานกลาง ยกเว้นด้านการบริหารงานหมวดวิชาพลานามัยอยู่ในระดับสูง ด้านครูพลศึกษา ด้านการแข่งขันกีฬาภายในโรงเรียนอยู่ในระดับต่ำ รวมทุกด้านอยู่ในระดับปานกลางและเมื่อเทียบ

กับเกณฑ์ภาคตะวันออก พบว่า ส่วนใหญ่อยู่ในระดับปานกลาง ยกเว้นด้านครูพลศึกษา ด้านการบริหารงานหมวดวิชาพลานามัยอยู่ในระดับสูง และรวมทุกด้านอยู่ในระดับปานกลาง

3.2 โรงเรียนขนาดใหญ่ มีค่าเฉลี่ยของคะแนนการประเมินโปรแกรมพลศึกษา ด้านการเรียนการสอนพลศึกษาในชั้นเรียน ด้านครูพลศึกษา ด้านการบริหารงานหมวดวิชาพลานามัย ด้านการแข่งขันกีฬาภายในโรงเรียน ด้านการแข่งขันกีฬาระหว่างโรงเรียน ด้านการจัดและบริหารวัสดุอุปกรณ์สถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวกทางพลศึกษา และรวมทุกด้านเท่ากับ 58.00, 63.00, 66.00, 59.00, 48.00, 70.00 และ 364.00 คะแนนตามลำดับ และเมื่อนำคะแนนการประเมินไปเทียบกับระดับคุณภาพโปรแกรมพลศึกษาตามเกณฑ์ทั่วประเทศ พบว่าส่วนใหญ่อยู่ในระดับสูง ยกเว้นด้านการเรียนการสอนพลศึกษาในชั้นเรียนอยู่ในระดับปานกลาง รวมทุกด้านอยู่ในระดับสูงและเมื่อเทียบกับเกณฑ์ภาคตะวันออก พบว่าส่วนใหญ่อยู่ในระดับสูง ยกเว้นด้านการเรียนการสอนพลศึกษาในชั้นเรียนอยู่ในระดับปานกลาง และรวมทุกด้านอยู่ในระดับสูง

4. จากการประเมินโปรแกรมพลศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษาในภาคตะวันออกในแต่ละด้านและรวมทุกด้าน เมื่อนำไปเทียบกับเกณฑ์ทั่วประเทศ และเกณฑ์ภาคตะวันออกได้ผลดังนี้

4.1 โรงเรียนขนาดกลาง

ด้านการเรียนการสอนพลศึกษาในชั้นเรียน อยู่ในระดับปานกลางคิดเป็นร้อยละ 54.80 เมื่อเทียบกับเกณฑ์ทั่วประเทศ และอยู่ในระดับปานกลางคิดเป็นร้อยละ 57.10 เมื่อเทียบกับเกณฑ์ของภาคตะวันออก

ด้านครูพลศึกษา อยู่ในระดับต่ำคิดเป็นร้อยละ 78.60 เมื่อเทียบกับเกณฑ์ทั่วประเทศ และอยู่ในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 54.80 เมื่อเทียบกับเกณฑ์ของภาคตะวันออก

ด้านการบริหารงานหมวดวิชาพลานามัย อยู่ในระดับปานกลางคิดเป็นร้อยละ 52.40 เมื่อเทียบกับเกณฑ์ทั่วประเทศ และอยู่ในระดับปานกลางคิดเป็นร้อยละ 52.40 เมื่อเทียบกับเกณฑ์ของภาคตะวันออก

ด้านการแข่งขันกีฬาภายในโรงเรียน อยู่ในระดับต่ำคิดเป็นร้อยละ 71.40 เมื่อเทียบกับเกณฑ์ทั่วประเทศ และอยู่ในระดับปานกลางคิดเป็นร้อยละ 45.30 เมื่อเทียบกับเกณฑ์ของภาคตะวันออก

ด้านการแข่งขันกีฬาระหว่างโรงเรียน อยู่ในระดับต่ำ คิดเป็นร้อยละ

42.90 เมื่อเทียบกับเกณฑ์ทั่วประเทศ และอยู่ในระดับต่ำ คิดเป็นร้อยละ 42.90 เมื่อเทียบกับเกณฑ์ของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ด้านการจัดและบริหารวัสดุ อุปกรณ์ สถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวกทางพลศึกษา อยู่ในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 50.00 เมื่อเทียบกับเกณฑ์ทั่วประเทศ และอยู่ในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 47.60 เมื่อเทียบกับเกณฑ์ของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

คะแนนรวมทุกด้านอยู่ในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 47.70 เมื่อเทียบกับเกณฑ์ทั่วประเทศ และอยู่ในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 47.60 เมื่อเทียบกับเกณฑ์ของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

4.2 โรงเรียนขนาดใหญ่

ด้านการเรียนการสอนพลศึกษาในชั้นเรียน อยู่ในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 73.70 เมื่อเทียบกับเกณฑ์ทั่วประเทศ และอยู่ในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 57.90 เมื่อเทียบกับเกณฑ์ของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ด้านครูพลศึกษา อยู่ในระดับต่ำ คิดเป็นร้อยละ 64.80 เมื่อเทียบกับเกณฑ์ทั่วประเทศ และอยู่ในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 57.90 เมื่อเทียบกับเกณฑ์ของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ด้านการบริหารงานหมวดวิชาพลานามัย อยู่ในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 57.90 เมื่อเทียบกับเกณฑ์ทั่วประเทศ และอยู่ในระดับต่ำ คิดเป็นร้อยละ 42.10 เมื่อเทียบกับเกณฑ์ของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ด้านการแข่งขันกีฬาภายในโรงเรียน อยู่ในระดับต่ำ คิดเป็นร้อยละ 57.90 เมื่อเทียบกับเกณฑ์ทั่วประเทศ และอยู่ในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 52.70 เมื่อเทียบกับเกณฑ์ของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ด้านการแข่งขันกีฬาระหว่างโรงเรียน อยู่ในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 57.90 เมื่อเทียบกับเกณฑ์ทั่วประเทศ และอยู่ในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 52.60 เมื่อเทียบกับเกณฑ์ของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ด้านการจัดและบริหารวัสดุ อุปกรณ์ สถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวกทางพลศึกษา อยู่ในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 52.60 เมื่อเทียบกับเกณฑ์ทั่วประเทศ และอยู่ในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 57.90 เมื่อเทียบกับเกณฑ์ของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

คะแนนรวมทุกด้านอยู่ในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 57.90 เมื่อเทียบกับเกณฑ์ทั่วประเทศ และอยู่ในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 52.60 เมื่อเทียบกับเกณฑ์ของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

4.3 โรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ

ด้านการเรียนการสอนผลึกษานในชั้นเรียน อยู่ในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 55.60 เมื่อเทียบกับเกณฑ์ทั่วประเทศ และอยู่ในระดับปานกลางคิดเป็นร้อยละ 44.50 เมื่อเทียบกับเกณฑ์ของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ด้านครูผลึกษา อยู่ในระดับสูง คิดเป็นร้อยละ 66.70 เมื่อเทียบกับเกณฑ์ทั่วประเทศ และอยู่ในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 66.70 เมื่อเทียบกับเกณฑ์ของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ด้านการบริหารงานหมวดวิชาพลาณามัย อยู่ในระดับสูง คิดเป็นร้อยละ 66.70 เมื่อเทียบกับเกณฑ์ทั่วประเทศ และอยู่ในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 77.80 เมื่อเทียบกับเกณฑ์ของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ด้านการแข่งขันกีฬาภายในโรงเรียน อยู่ในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 66.70 เมื่อเทียบกับเกณฑ์ทั่วประเทศ และอยู่ในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 77.80 เมื่อเทียบกับเกณฑ์ของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ด้านการแข่งขันกีฬาระหว่างโรงเรียน อยู่ในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 77.80 เมื่อเทียบกับเกณฑ์ทั่วประเทศ และอยู่ในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 77.80 เมื่อเทียบกับเกณฑ์ของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ด้านการจัดและบริหารวัสดุ อุปกรณ์ สถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวกทางผลึกษา อยู่ในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 77.80 เมื่อเทียบกับเกณฑ์ทั่วประเทศ และอยู่ในระดับปานกลางคิดเป็นร้อยละ 77.80 เมื่อเทียบกับเกณฑ์ของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

คะแนนรวมทุกด้านอยู่ในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 66.70 เมื่อเทียบกับเกณฑ์ทั่วประเทศและอยู่ในระดับสูงคิดเป็นร้อยละ 55.60 เมื่อเทียบกับเกณฑ์ของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

5. ผลการเปรียบเทียบ ค่าเฉลี่ยของคะแนนการประเมินโปรแกรมผลึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดกลางในภาคตะวันออกเฉียงเหนือในแต่ละด้านและรวมทุกด้าน

จากการทดสอบค่า "ที" ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระหว่างโรงเรียนมัธยมศึกษา

ของรัฐกับโรงเรียนมัธยมศึกษาเอกชนในโรงเรียนขนาดกลางพบว่า ค่าเฉลี่ยของคะแนนการประเมินโปรแกรมผลศึกษาด้านการเรียนการสอนผลศึกษาในชั้นเรียน ด้านครูผลศึกษา ด้านการแข่งขันกีฬาภายในโรงเรียน ด้านการแข่งขันกีฬาระหว่างโรงเรียน ด้านการจัดและบริหารวัสดุ อุปกรณ์สถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวกทางผลศึกษาและรวมทุกด้านไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แต่ค่าเฉลี่ยของคะแนนการประเมินโปรแกรมผลศึกษา ด้านการบริหารงานหมวดวิชาพลานามัยมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

6. ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนการประเมินโปรแกรมผลศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือแต่ละด้านและรวมทุกด้าน

จากการทดสอบค่า "ที" ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระหว่างโรงเรียนมัธยมศึกษาของรัฐกับโรงเรียนมัธยมศึกษาของเอกชนในโรงเรียนทุกขนาดพบว่าค่าเฉลี่ยของคะแนนการประเมินโปรแกรมผลศึกษา ด้านการแข่งขันกีฬาภายในโรงเรียน ด้านการแข่งขันกีฬาระหว่างโรงเรียนด้านการจัดและบริหารวัสดุ อุปกรณ์ สถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวกทางผลศึกษาไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แต่ค่าเฉลี่ยของคะแนนการประเมินโปรแกรมผลศึกษาด้านการเรียนการสอนผลศึกษาในชั้นเรียน ด้านครูผลศึกษา ด้านการบริหารงานหมวดวิชาพลานามัยและรวมทุกด้านมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

7. ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียวของคะแนนการประเมินโปรแกรมผลศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษาของรัฐในภาคตะวันออกเฉียงเหนือทุกขนาดโรงเรียน ด้านการเรียนการสอนผลศึกษาในชั้นเรียน ด้านครูผลศึกษา ด้านการแข่งขันกีฬาภายในโรงเรียน ด้านการแข่งขันกีฬาระหว่างโรงเรียนไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านการบริหารงานหมวดวิชาพลานามัย ด้านการจัดและบริหารวัสดุ อุปกรณ์ สถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวกทางผลศึกษาและคะแนนรวมทุกด้านมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งจากการทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่พบว่าด้านการบริหารงานหมวดวิชาพลานามัยระหว่างโรงเรียนขนาดกลางกับขนาดใหญ่พิเศษและขนาดใหญ่กับขนาดใหญ่พิเศษมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ด้านการจัดและบริหารวัสดุ อุปกรณ์ สถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวกทางผลศึกษาและรวมทุกด้านระหว่างโรงเรียนขนาดกลางกับโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

8. ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนการประเมินโปรแกรมผลศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษาของเอกชนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือระหว่างโรงเรียนขนาดกลางกับโรงเรียนขนาดใหญ่ในแต่ละด้านและรวมทุกด้าน

จากการทดสอบค่า "ที" ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระหว่างโรงเรียนขนาดกลางกับโรงเรียนขนาดใหญ่พบว่า ค่าเฉลี่ยของคะแนนการประเมินโปรแกรมผลศึกษา ด้านการเรียนการสอนผลศึกษาในชั้นเรียน ด้านครูผลศึกษา ด้านการบริหารงานหมวดวิชาพลานามัย ด้านการแข่งขันกีฬาภายในโรงเรียน ด้านการแข่งขันกีฬาระหว่างโรงเรียน ด้านการจัดและบริหารวัสดุอุปกรณ์ สถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวกทางผลศึกษา และรวมทุกด้านไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

9. ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียวของคะแนนการประเมินโปรแกรมผลศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษาทุกขนาดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือของโรงเรียน ด้านการเรียนการสอนผลศึกษาในชั้นเรียน ด้านครูผลศึกษา ด้านการแข่งขันกีฬาภายในโรงเรียน ด้านการแข่งขันกีฬาระหว่างโรงเรียนไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ยกเว้นด้านการบริหารงานหมวดวิชาพลานามัย ด้านการจัดและบริหารวัสดุ อุปกรณ์ สถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวกทางผลศึกษาและรวมทุกด้าน มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งจากการทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่พบว่า ด้านการบริหารงานหมวดวิชาพลานามัย ด้านการจัดและบริหารวัสดุ อุปกรณ์ สถานที่ และสิ่งอำนวยความสะดวกทางผลศึกษา และรวมทุกด้านระหว่างโรงเรียนขนาดกลางกับขนาดใหญ่พิเศษ มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อภิปรายผลการวิจัย

1. จากผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่า การประเมินคุณภาพโปรแกรมผลศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษาของรัฐและโรงเรียนมัธยมศึกษาของเอกชนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือพบว่า

โรงเรียนขนาดกลาง เมื่อเทียบกับเกณฑ์ทั่วประเทศและ เกณฑ์ของภาคตะวันออกเฉียงเหนืออยู่ในระดับปานกลาง

โรงเรียนขนาดใหญ่ เมื่อเทียบกับเกณฑ์ทั่วประเทศและเกณฑ์ของภาคตะวันออกเฉียง
อยู่ในระดับปานกลาง

โรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ เมื่อเทียบกับเกณฑ์ทั่วประเทศและเกณฑ์ของภาคตะวันออกเฉียง
อยู่ในระดับปานกลางและระดับสูงตามลำดับ

จากข้อค้นพบดังกล่าวจะเห็นว่าคุณภาพโปรแกรมผลศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษาของ
รัฐ และโรงเรียนมัธยมศึกษาของเอกชนในภาคตะวันออกเฉียง ส่วนใหญ่อยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้หาก
พิจารณาจากตารางที่ 41, 42, 43, 44, 45 และ 46 (ภาคผนวก จ.) อาจเนื่องมาจากโรงเรียน
เหล่านี้มีการจัดและบริหารวัสดุ อุปกรณ์ สถานที่ และสิ่งอำนวยความสะดวกทางผลศึกษา การจัด
การแข่งขันกีฬาระหว่างโรงเรียนและภายในโรงเรียน ครูผลศึกษา ตลอดจนมีการบริหารงาน
หมวดวิชาพลานามัย และมีการจัดการเรียนการสอนผลศึกษาในชั้นเรียนยังไม่ดีเท่าที่ควร จึงทำให้
การจัดและดำเนินการโปรแกรมผลศึกษาในโรงเรียนไม่บรรลุเป้าหมายเท่าใดนัก และกรณีที่
โปรแกรมผลศึกษาของโรงเรียนจะบรรลุผลได้มากน้อยเพียงใดนั้น วรศักดิ์ เพียรชอบ ได้กล่าว
ถึงปัจจัยต่าง ๆ ที่จะร่วมสนับสนุนให้โปรแกรมผลศึกษาของโรงเรียนเกิดผลดีและมีประสิทธิภาพนั้น
มีดังนี้

1. ครูผลศึกษาที่ดีมีคุณภาพ ถือว่ามีความสำคัญในการจัดโปรแกรมผลศึกษาเป็น
อันมาก ในโรงเรียนควรมีครูผลศึกษาให้เพียงพอ และได้สัดส่วนกับจำนวนนักเรียน บุคลากรที่
ทางโรงเรียนมอบหมายให้สอนวิชาผลศึกษา และรับผิดชอบการจัดโปรแกรมผลศึกษานั้นควรเป็น
ผู้ที่มีวุฒิทางผลศึกษาเพราะจะเป็นผู้ที่มีหลักในการสอนและการจัดโปรแกรมผลศึกษาได้อย่าง
ถูกต้อง

2. งบประมาณเป็นสิ่งสำคัญ ควรมีให้เพียงพอต่อการจัดโปรแกรมผลศึกษา
งบประมาณในโรงเรียนอาจได้มาจาก เงินบำรุงการศึกษา เงินค่ากิจกรรมนักเรียน เงินของ
สมาคมครูผู้ปกครอง หรือจากสมาคมศิษย์เก่า โปรแกรมผลศึกษาจะสำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดีก็ต้อง
มีงบประมาณมาสนับสนุน

3. อุปกรณ์ผลศึกษา และอุปกรณ์กีฬา เป็นส่วนประกอบสำคัญในการเรียนการสอน
และการจัดโปรแกรมผลศึกษาจำนวนอุปกรณ์ในโรงเรียน ควรมีให้เพียงพอ และอยู่ในลักษณะที่
ใช้การได้ดี มีความปลอดภัย เพราะถ้าขาดอุปกรณ์แล้วการเรียนการสอนและการจัดโปรแกรมผลศึกษา
จะดำเนินไปไม่สะดวก หรืออาจดำเนินการไปไม่ได้เลย

4. สถานที่และเครื่องอำนวยความสะดวก ควรมาให้เพียงพอกับโปรแกรมผลศึกษา
ในโรงเรียน ซึ่งได้แก่ห้องทำงานครูผลศึกษา ห้องเก็บอุปกรณ์ สนามกลางแจ้ง สนามในร่ม ห้อง
เปลี่ยนเครื่องแต่งกาย สถานที่ทำความสะอาดร่างกาย ที่ต้มน้ำ และห้องน้ำห้องส้วม สิ่งเหล่านี้
ควรจัดทำให้ถูกหลักสุขาภิบาล สะอาด ปลอดภัย และใช้งานได้ดีตามลักษณะ

5. การจัดและดำเนินการ มีการจัดแบ่งเวลาเรียนให้เหมาะสมและเพียงพอ
กับบทเรียนผลศึกษาตามที่กำหนดไว้ในตารางสอน โรงเรียนไม่ควรนำคาบเรียนวิชาผลศึกษาไปใช้
สอนวิชาอื่นที่คิดว่าเป็นวิชาที่สำคัญกว่า หรือให้นักเรียนไปช่วยทำงานอย่างอื่นทำให้ขาดคาบเรียน
วิชาผลศึกษาไป ซึ่งหมายถึงขาดกิจกรรม อันจำเป็นที่ร่างกายต้องการประจำสัปดาห์ และรวมถึง
การวางแผนการผลศึกษาที่ชัดเจนว่าในภาคการศึกษาหนึ่ง ๆ ควรจัดโปรแกรมผลศึกษาอะไรบ้าง
นอกเหนือจากการเรียนการสอนที่ได้กำหนดไว้ในหลักสูตร อาจจะเป็นแผนผลศึกษาประจำภาค หรือ
ประจำปี เช่น แผนการแข่งขันกีฬาภายในโรงเรียน การแข่งขันกีฬาระหว่างโรงเรียน หรืออื่น ๆ
(วรศักดิ์ เพียรชอบ, บรรยายในวิชาการบริหารผลศึกษา)

2. จากการเปรียบเทียบโปรแกรมผลศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดกลางของ
รัฐกับเอกชนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พบว่า

ค่าเฉลี่ยของคะแนนการประเมินโปรแกรมผลศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษาด้าน
การบริหารงานหมวดวิชาพลานามัย แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยโรงเรียน
มัธยมศึกษาของรัฐมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 49.29 คะแนนโรงเรียนมัธยมศึกษาของเอกชนมีค่าเฉลี่ย
เท่ากับ 61.20 คะแนน ถ้าพิจารณาจากค่าเฉลี่ยของคะแนนการประเมินโปรแกรมผลศึกษา จะเห็น
ได้ว่าโรงเรียนมัธยมศึกษาเอกชนมีคะแนนสูงกว่าโรงเรียนมัธยมศึกษาของรัฐ ทั้งนี้เมื่อพิจารณา
ร่วมกับข้อมูลจากรายที่ 43 (ภาคผนวก จ.) พบว่าโรงเรียนมัธยมศึกษาเอกชนขนาดกลางมี
ระดับวุฒิทางการศึกษาของหัวหน้าหมวดวิชาพลานามัยสูงกว่า มีการกำหนดให้มีปรัชญาหรือคำขวัญ
ในการทำงาน มีการแบ่งหน้าที่ในการทำงานร่วมกัน มีการประชาสัมพันธ์งานต่าง ๆ ของหมวด
มีการสร้างความสัมพันธ์กับชุมชนภายนอก และมีการจัดให้มีกิจกรรมร่วมกันระหว่างครูผลศึกษาใน
หมวดวิชาพลานามัยสูงกว่า ผลจากข้อมูลเหล่านี้ จึงทำให้การบริหารงานหมวดวิชาพลานามัยของ
โรงเรียนมัธยมศึกษาเอกชน ดีกว่า หรืออาจเป็นเพราะว่าผู้บริหารโรงเรียนและหัวหน้าหมวด
วิชาพลานามัย คำนึงถึงความสำคัญของหลักการและปรัชญาการผลศึกษา จึงทำให้การจัดโปรแกรม
ผลศึกษาด้านการบริหารงานหมวดวิชาพลานามัยของโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดกลางของเอกชน

ดีกว่าของรัฐบาล ดังที่ ภิญญู สาทร (2521) กล่าวว่า "แผนการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2520 กำหนดให้รัฐจัดการศึกษาทุกระดับโดยนักเรียน นิสิต นักศึกษา ต้องเรียนพลศึกษาทุกคนอย่างน้อยจำนวนหนึ่ง ในทุกระดับโรงเรียน หรือสถานศึกษาจะต้องจัดให้มีสิ่งแวดล้อม อุปกรณ์ หรือเครื่องมือ และกิจกรรมให้นักเรียน นิสิต นักศึกษาทุกคน ได้พัฒนากล้ามเนื้อสุขภาพ อนามัย และได้ใช้เวลาด้วยการพักผ่อนหย่อนใจเป็นประโยชน์ต่อร่างกาย จิตใจ อารมณ์ ให้มีการพัฒนาวัฒนธรรม ศิลธรรม จรรยา มารยาท ความประพฤติและความรักในสันติภาพไปพร้อมกันอย่างทั่วถึง ในการจัดการศึกษานั้น ผู้บริหารการพลศึกษาทุกระดับชาติและระดับโรงเรียนจึงควร เป็นผู้ที่มีความรอบรู้อย่างแท้จริงในกิจกรรมเฉพาะสาขาของวิชาพลศึกษา เพื่อที่จะบริหารการพลศึกษาให้บรรลุตามปรัชญาของพลศึกษา" ผู้วิจัยมีความเห็นว่า ถ้าผู้บริหารและครูพลศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษาของรัฐบาลในภาคตะวันออกเฉียงใต้ลงมือปฏิบัติตามการบริหารงานหมวดวิชาพลานามัยก็คงจะมีระดับคะแนนเฉลี่ยที่สูงกว่านี้

3. ผลการเปรียบเทียบโปรแกรมพลศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษาารวมระหว่างโรงเรียนมัธยมศึกษาของรัฐกับโรงเรียนมัธยมศึกษาของเอกชนทุกขนาดในภาคตะวันออกเฉียงใต้

ค่าเฉลี่ยรวมของคะแนนการประเมินโปรแกรมพลศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงใต้ ระหว่างโรงเรียนมัธยมศึกษาของรัฐกับโรงเรียนมัธยมศึกษาของเอกชนมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยโรงเรียนมัธยมศึกษาของรัฐมีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 260.15 คะแนน โรงเรียนมัธยมศึกษาของเอกชนมีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 292.50 คะแนน และจากการทดสอบความแตกต่างในแต่ละด้านพบว่า ด้านการเรียนการสอนพลศึกษาในชั้นเรียน ด้านครูพลศึกษา และด้านการบริหารงานหมวดวิชาพลานามัย มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยด้านการเรียนการสอนพลศึกษาในชั้นเรียน โรงเรียนมัธยมศึกษาของรัฐมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 55.95 คะแนน โรงเรียนมัธยมศึกษาของเอกชนมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 59.33 คะแนน ด้านครูพลศึกษาโรงเรียนมัธยมศึกษาของรัฐมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 36.07 คะแนนโรงเรียนมัธยมศึกษาของเอกชนมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 47.16 คะแนนและด้านการบริหารงานหมวดวิชาพลานามัยโรงเรียนมัธยมศึกษาของรัฐมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 52.32 คะแนน โรงเรียนมัธยมศึกษาของเอกชนมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 62.00 คะแนน ส่วนด้านการแข่งขันกีฬาภายในโรงเรียน ด้านการแข่งขันกีฬาระหว่างโรงเรียนและด้านการจัดและบริหารวัสดุ อุปกรณ์ สถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวกทาง

ผลศึกษาไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยโรงเรียนมัธยมศึกษาของรัฐมีค่าเฉลี่ยของคะแนนเท่ากับ 43.10, 35.21 และ 37.46 คะแนน ตามลำดับส่วนโรงเรียนมัธยมศึกษาของเอกชนมีค่าเฉลี่ยของคะแนนเท่ากับ 46.33, 35.16 และ 42.66 คะแนน ตามลำดับ

ค่าเฉลี่ยคะแนนการประเมินโปรแกรมผลศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือระหว่างโรงเรียนมัธยมศึกษาของรัฐกับโรงเรียนมัธยมศึกษาของเอกชน ด้านการเรียนการสอนผลศึกษานชั้นเรียนแตกต่างกัน ทั้งนี้เมื่อพิจารณาร่วมกับข้อมูลจากตารางที่ 41 (ภาคผนวก จ.) พบว่า โรงเรียนเอกชนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือผู้เรียนแต่งชุดเรียนผลศึกษานชั้นเรียนผลศึกษา วัตถุประสงค์และประเมินผลการเรียนการสอนผลศึกษานชั้นเรียนครอบคลุมทั้ง 4 ด้าน รายวิชาผลศึกษาที่จัดให้นักเรียนมีความหลากหลายของกิจกรรมในรายวิชาบังคับ มีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่มีการเน้นภาวะความเป็นผู้นำและผู้ตามแก่นักเรียนมีอัตราส่วนของครูผลศึกษาต่อจำนวนนักเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นโดยเฉลี่ยในการสอนแต่ละครั้ง และการจัดให้มีการสอนรายวิชาผลศึกษาเป็นวิชาเลือกเสรีเพิ่มเติมจากรายวิชาบังคับมีคะแนนสูงกว่า ผลจากข้อมูลเหล่านี้จึงทำให้การจัดการเรียนการสอนผลศึกษานชั้นเรียนของโรงเรียนมัธยมศึกษาเอกชนดีกว่า ซึ่งสอดคล้องกับ วรศักดิ์ เพียรชอบ (2523) ได้กล่าวไว้ว่า "ครูผลศึกษาสามารถจัดโปรแกรมผลศึกษาได้ให้นักเรียนได้รับประโยชน์จากการผลศึกษามาก วิชาผลศึกษาก็จะเป็นวิชาที่มีบทบาทสำคัญต่อครูผู้บริหาร นักเรียนและผู้ปกครอง ก็จะเป็นความสำคัญในวิชาผลศึกษา และต้องการสนับสนุนให้มีการเรียนการสอนวิชาผลศึกษา แต่ถ้าการจัดโปรแกรมผลศึกษากลับตรงกันข้ามจากที่กล่าวมานี้ แม้ว่าวิชาผลศึกษาจะเป็นวิชาหนึ่งที่ได้กำหนดไว้ในหลักสูตรก็ตาม ทั้งนักเรียน ครูผู้บริหาร ผู้ปกครองก็จะเห็นความสำคัญในวิชาผลศึกษา และต้องการสนับสนุนให้มีการเรียนการสอนวิชาผลศึกษาในโรงเรียนเท่าที่ควรต่อไป"

ค่าเฉลี่ยคะแนนการประเมินโปรแกรมผลศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือระหว่างโรงเรียนมัธยมศึกษาของรัฐกับโรงเรียนมัธยมศึกษาของเอกชน ด้านครูผลศึกษาแตกต่างกัน ทั้งนี้เมื่อพิจารณาร่วมกับข้อมูลจากตารางที่ 42 (ภาคผนวก จ.) พบว่าโรงเรียนเอกชนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีครูผลศึกษาที่รักและศรัทธาในการพัฒนาทางด้านวิชาชีพผลศึกษา มีชั่วโมงการสอนไม่เกิน 18 คาบต่อสัปดาห์ ทุ่มเทกำลังกายและกำลังใจในการปฏิบัติหน้าที่ และแต่งชุดผลศึกษาสอนผลศึกษามีคะแนนสูงกว่าโรงเรียนรัฐบาล ผลจากข้อมูล

เหล่านี้ จึงทำให้การจัดโปรแกรมผลศึกษาด้านครูผลศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษาเอกชนดีกว่าของรัฐบาล ดังที่ วรศักดิ์ เพียรชอบ (2527) กล่าวว่าครูผลศึกษาที่ดีจะสามารถปฏิบัติหน้าที่และภารกิจทางการผลศึกษาได้ดีและมีประสิทธิภาพ และต้องมีลักษณะที่สำคัญคือ เป็นผู้ที่มีความรู้ดีทั้งในด้านวิชาการทั่วไป วิชาครูและวิชาผลศึกษา เป็นผู้ที่มีความศรัทธาทางวิชาชีพอย่างแท้จริง มีความรับผิดชอบสูง มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ และกระตือรือร้น เป็นผู้ที่มีบุคลิกภาพดี และสุขภาพสมบูรณ์ มีคุณธรรม จิตใจรอบอ้อมอารีเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ และเป็นที่รักเด็กมีอารมณ์สนุกสนานร่าเริง ส่วนการที่ครูผลศึกษามีชั่วโมงการสอนไม่เกิน 18 คาบต่อสัปดาห์ จะส่งผลดีต่อการเรียนการสอนวิชาผลศึกษา บุชเชอร์ และโคเนิง (Bucher and Koenig, 1947 อ้างถึงในสุรพล ศรีพลประพันธ์, 2525) ได้กล่าวว่า อัตราการทำงานของครูผลศึกษาต้องเหมาะสมกับกิจกรรมทั้งภายนอกและภายในห้องเรียน ครูจะทำงานได้ดีต้องไม่ทำงานหนักเกินความสามารถ และจากการวิจัยของซิลเวสเตอร์ (Silvester, 1969 อ้างถึงใน พิษเรข พิริยหะพันธุ์, 2525) พบว่า ครูผลศึกษาที่มีชั่วโมงสอนมากเกินไปทำให้เวลาในการเตรียมการสอนน้อย จึงมีผลกระทบต่อการเรียนการสอนผลศึกษาเป็นอย่างมาก และรัชณี ขวัญบุญจัน (2536) ได้กล่าวถึง สมรรถภาพที่พึงประสงค์ของครูผลศึกษาในโรงเรียนระดับมัธยมศึกษา ควรประกอบด้วยด้านสำคัญ 8 ด้าน เรียงตามลำดับคือ ด้านการสอนผลศึกษาและการประเมินผล ด้านคุณธรรมและจริยธรรม ด้านวิชาการ ด้านบุคลิกภาพ ด้านการปฏิบัติงานด้านมนุษยสัมพันธ์ และด้านทักษะกีฬา

ค่าเฉลี่ยคะแนนการประเมินโปรแกรมผลศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือระหว่างโรงเรียนมัธยมศึกษาของรัฐกับโรงเรียนมัธยมศึกษาของเอกชน ด้านการบริหารงานหมวดวิชาพลานามัย แตกต่างกัน ทั้งนี้เมื่อพิจารณาร่วมกับข้อมูลจากตารางที่ 43 (ภาคผนวก จ.) พบว่า โรงเรียนมัธยมศึกษาเอกชนมีระดับวุฒิทางการศึกษาของหัวหน้าหมวดวิชาพลานามัยสูงกว่า มีการกำหนดปรัชญาหรือค่านิยมในการทำงาน มีการแบ่งหน้าที่ในการทำงานร่วมกัน มีการจัดให้มีกิจกรรมร่วมกันระหว่างครูผลศึกษาในหมวดวิชาพลานามัยสูงกว่า ผลจากข้อมูลเหล่านี้จึงทำให้การบริหารงานหมวดวิชาพลานามัยของโรงเรียนมัธยมศึกษาเอกชนดีกว่า ดังที่ วรศักดิ์ เพียรชอบ (2523) กล่าวว่า "ครูผลศึกษาเปรียบเหมือนนักการศึกษาคนหนึ่ง ซึ่งจะต้องเข้าใจงานหลักการและปรัชญาการศึกษาที่ถูกต้อง และมีความรู้ความเข้าใจในความมุ่งหมาย ขอบข่าย หลักการวิธีการเทคนิคและทักษะต่าง ๆ ในวิชาผลศึกษา เพื่อให้สามารถดำเนินการต่าง ๆ ทางผลศึกษาได้เป็นอย่างดี และถูกต้องอย่างแท้จริง"

และจากการพิจารณาค่าเฉลี่ยของคะแนนการประเมินโปรแกรมผลศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดกลาง พบว่า ด้านการบริหารงานหมวดวิชาพลานามัยมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และรวมทุกขนาดโรงเรียนพบว่า ด้านการเรียนการสอนผลศึกษานชั้นเรียน ด้านครูผลศึกษา ด้านการบริหารงานหมวดวิชาพลานามัย และรวมทุกด้านมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 หากพิจารณาจากตารางที่ 18 และ 19 จะพบว่า โดยส่วนใหญ่ค่าเฉลี่ยคะแนนการประเมินโปรแกรมผลศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษาเอกชนสูงกว่าโรงเรียนมัธยมศึกษาของรัฐบาลในด้านที่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาจากค่าเฉลี่ยของคะแนนการประเมินใหม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็น เพราะว่าโรงเรียนเอกชนส่วนใหญ่จะตั้งอยู่ในตัวเมือง ผู้ปกครองที่มีฐานะเท่านั้นที่จะส่งลูกมาเรียน สามารถให้การสนับสนุนด้านการเรียนการสอนได้ จึงพยายามที่จะพัฒนาตนเองให้ดีกว่าเทียบกับโรงเรียนของรัฐ หรือดีกว่า ถ้าเอกชนบริหารโรงเรียนได้ไม่ดีเท่ากับรัฐผู้ปกครองจะต้องไปเลือกโรงเรียนของรัฐ ฉะนั้น เอกชนจึงจำเป็นต้องพัฒนาตนเองโดยเฉพาะวิชาการ เพื่อจะเป็นปัจจัยในการดึงดูดให้นักเรียนหรือผู้ปกครอง เกิดความศรัทธา เชื่อถือและเห็นความสำคัญ และนอกจากนี้ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 7 (พ.ศ. 2535 - 2539) ได้กำหนดว่า รัฐพึงส่งเสริมและสนับสนุนให้ เอกชนมีบทบาทในการจัดการศึกษาและฝึกอบรมมากขึ้น โดยเน้นให้ความสำคัญและดำเนินการดังนี้

1. ปรับปรุงและผ่อนคลายกฎระเบียบและข้อบังคับต่าง ๆ เพื่อลดขั้นตอนการดำเนินงานและจูงใจให้เอกชน เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษามากขึ้นโดย
 - 1.1 ยกเลิกเพดานค่าเล่าเรียนของโรงเรียนเอกชนในทุกระดับการศึกษา เพื่อเปิดโอกาสให้ปรับตัวได้ตามความเหมาะสมของแต่ละสถานศึกษา
 - 1.2 ให้เอกชนมีอิสระในการจัดการรายละเอียดของหลักสูตรภายใต้กรอบโครงสร้างของแต่ละหลักสูตรที่ทางราชการกำหนดไว้ เพื่อให้เกิดความคล่องตัวในการบริหารและการจัดการ
 - 1.3 ให้การส่งเสริมการลงทุนแก่เอกชนที่จะจัดบริการทางการศึกษา โดยเน้นชุมชน ศูนย์กลางในภูมิภาค เช่น พื้นที่เขตเศรษฐกิจใหม่ ชายฝั่งทะเลภาคตะวันออก และชายฝั่งทะเลภาคใต้ และให้ผลิตกำลังคนตามความต้องการของแต่ละภูมิภาค
 - 1.4 ส่งเสริมให้เอกชนผลิตกำลังคนในสาขาที่ขาดแคลน (กระทรวง

ศึกษาศึกษา, 2538)

จากที่กล่าวมานี้ทำให้ผู้บริหารสถาบันการศึกษาต่าง ๆ ของเอกชน จึงได้วางแผนดำเนินการเพื่อให้อสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของเศรษฐกิจและสังคม เกี่ยวกับการจัดโปรแกรมผลศึกษานในโรงเรียนมัธยมศึกษา ซึ่งมีผลต่อการบริหารงานเกี่ยวกับผลศึกษา เช่น มีการกำหนดระดับวุฒิทางการศึกษาของหัวหน้าหมวดวิชาพลานามัย มีการกำหนดให้มีปรัชญาหรือคำขวัญในการทำงานมีการแบ่งหน้าที่ในการทำงานภายในหมวดวิชา มีการประชาสัมพันธ์งานต่าง ๆ ของหมวดวิชา มีการสร้างความสัมพันธ์กับชุมชนภายนอก และมีการจัดให้มีกิจกรรมร่วมกันระหว่างครูผลศึกษานหมวดวิชาพลานามัยสูงกว่า ด้วยเหตุผลดังที่กล่าวมานี้ จึงน่าจะทำให้โปรแกรมผลศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษาของรัฐกับเอกชนในภาคตะวันออกเฉียงแตกต่างกัน

4. ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียวของคะแนนการประเมินโปรแกรมผลศึกษา เฉพาะโรงเรียนมัธยมศึกษาของรัฐในภาคตะวันออกเฉียงทุกขนาดของโรงเรียน พบว่า ด้านการบริหารงานหมวดวิชาพลานามัย ด้านการจัดและบริหารวัสดุ อุปกรณ์ สถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวกทางผลศึกษาและด้านรวมมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งจากการทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่พบว่า ด้านการบริหารงานหมวดวิชาพลานามัยระหว่างโรงเรียนขนาดกลางกับโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ และโรงเรียนขนาดใหญ่กับโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ด้านการจัดและบริหารวัสดุ อุปกรณ์ สถานที่ และสิ่งอำนวยความสะดวกทางผลศึกษาและด้านรวมระหว่างโรงเรียนขนาดกลางกับโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียวของคะแนนการประเมินโปรแกรมผลศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงทั้งของรัฐและเอกชน ด้านการบริหารงานหมวดวิชาพลานามัย ด้านการจัดและบริหารวัสดุอุปกรณ์ สถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวกทางผลศึกษาและด้านรวมมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งจากการทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่พบว่า ด้านการบริหารงานหมวดวิชาพลานามัย ด้านการจัดและบริหารวัสดุ อุปกรณ์ สถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวกทางผลศึกษาและด้านรวมระหว่างโรงเรียนขนาดกลางกับขนาดใหญ่พิเศษ มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของโรซาโต (Rosato, 1973) ที่พบว่า โรงเรียนมัธยมศึกษาที่มีขนาดใหญ่กว่าจะมีคะแนนการประเมินสูงกว่า โรงเรียนมัธยมศึกษาที่มีขนาดเล็กอย่างมีนัยสำคัญ

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัยครั้งนี้

1. โรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดกลางและขนาดใหญ่ของรัฐควรรีบบรรจุ ดูแล สนับสนุนเกี่ยวกับโปรแกรมผลศึกษาด้านครูผลศึกษาและด้านการแข่งขันกีฬาภายในโรงเรียนให้มากกว่านี้ เพราะระดับคุณภาพเมื่อเทียบกับเกณฑ์ทั่วประเทศแล้วอยู่ในระดับต่ำ
2. โรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดกลางของเอกชน ควรรีบบรรจุ ดูแล สนับสนุน เกี่ยวกับโปรแกรมผลศึกษาด้านครูผลศึกษา และด้านการแข่งขันกีฬาภายในโรงเรียนให้มากกว่านี้ เพราะระดับคุณภาพเมื่อเทียบกับ เกณฑ์ทั่วประเทศแล้วอยู่ในระดับต่ำ
3. ผู้บริหารโรงเรียนและครูผลศึกษาควรมีการประเมินคุณภาพโปรแกรมผลศึกษาเป็นประจำทุกปี
4. ควรมีการปรับปรุงแก้ไขรูปแบบการประเมินที่ได้จากผลการวิจัยนี้ไปเลือกสรร เพื่อให้เหมาะสมกับโรงเรียนของตนเอง
5. โรงเรียนควรมีแบบประเมินคุณภาพโปรแกรมผลศึกษาภายในของตนเอง โดยผู้บริหารและครูผู้สอนผลศึกษาทำแบบประเมินเชิงพฤติกรรม ซึ่งสามารถวัดได้ ตรวจสอบได้ และรู้ผลได้ในทันทีทันใด
6. กระทรวงศึกษาธิการควรมีนำผลจากการประเมินโปรแกรมผลศึกษาในครั้ง นี้ไปใช้ประโยชน์สำหรับเป็นข้อมูลในการนิเทศโรงเรียนมัธยมศึกษา และเป็นเกณฑ์ประกอบในการ ประเมินคุณภาพโรงเรียน

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรจะได้ศึกษาเปรียบเทียบคุณภาพโปรแกรมผลศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือกับภาคอื่น ๆ ในโอกาสต่อไป
2. ควรจะได้ศึกษาคุณภาพโปรแกรมผลศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษาในภาค ตะวันออกที่สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ